

Jaarstukken 2020

13-07-2021

Financiën

Portefeuillehouder:

A.J.M. Scholten

Financieel strategisch adviseur:

K. Deutekom

Afdeling:

Directie

Voorschriften BBV

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) omvat het overzicht algemene dekkingsmiddelen tenminste:

- Algemene uitkering;
- Lokale heffingen (ongebonden);
- Dividend;
- Saldo financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

De algemene dekkingsmiddelen nemen we niet in de programma's, omdat het geen geoordeelde financiële middelen zijn. Ze kunnen worden ingezet voor dekking van alle programma's. Hierna geven we een overzicht met de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2019	Begroting 2020 primitief ²⁴	Begroting 2020 totaal	Rekening 2020	Budget resultaat 2020
Algemene uitkering	40.197	41.248	44.185	44.394	209
Lokale heffingen (ongebonden)	7.308	7.890	7.605	7.818	213
Dividend	175	104	104	110	6
Saldo financieringsfunctie	-651	-1.115	-705	-642	63
Onvoorzien	-	-51	-	-	-
Totaal	47.028	48.076	51.189	51.680	491

Belangrijke ontwikkelingen

Coronamaatregelen

Versoepeling invorderingsbeleid

De coronacrisis heeft voor de ondernemers en inwoners van Diemen grote financiële gevolgen. Het Rijk heeft diverse ondersteunende maatregelen getroffen. Als gemeentelijke overheid hebben wij ook geanticipeerd en willen we voorkomen dat ondernemers failliet gaan of inwoners in de bijstand terecht komen. In samenwerking met Duo+ en Gemeentebelastingen Amstelland is onderzocht welke mogelijkheden daartoe zijn. Dit heeft geleid tot een versoepeling van de invordering. Het versturen van herinneringen en aanmaningen is verzet naar september en vervolgens was en is er een ruimhartige opstelling bij de aanvraag en invulling van betalingsregelingen.

²⁴ Per abuis zijn in de Begroting 2020 de bedragen "Saldo financieringsfunctie" en "Onvoorzien" opgeteld i.p.v. afgetrokken.

Rijksmiddelen coronamaatregelen

Gefaseerd is bekend geworden welke middelen het Rijk beschikbaar heeft gesteld ter compensatie van alle coronamaatregelen. Dit betrof zowel compensatie voor hogere uitgaven als de compensatie voor het wegvallen van (belasting-)opbrengsten. Exclusief de gelden voor inkomen en armoede, zoals de Tozo, hebben we in 2020 € 1.096.000 ter compensatie ontvangen vanuit het Rijk.

Lagere belastingopbrengsten

- Toeristenbelasting

De hotelbranche is één van de sectoren die hard geraakt wordt door de coronacrisis. Na maanden gesloten te zijn, zijn de hotels vanaf 19 mei weer open gegaan met inachtneming van de anderhalve meter samenleving. Ook door het niet doorgaan van veel evenementen is het aantal overnachtingen behoorlijk teruggelopen. Uit overleg met de hotels bleek dat er minder dan 1/3 van de verwachte hotelovernachtingen in 2020 heeft plaatsgevonden. De terugloop van het aantal overnachtingen maakt het lastig om de financiële exploitatie van de hotels rendabel te houden. Om de hotels enigszins tegemoet te komen is de toeristenbelasting in 2020 met terugwerkende kracht met 50% te verlaagd.

- Marktgelden

Tijdens de coronacrisis is getracht de markt zo goed als mogelijk open te houden. Tijdens de eerste lockdown hoefde geen marktgeld betaald te worden. Dit levert voor 2020 een lagere opbrengst van € 10.000 op.

Parkeerbelasting

De opbrengsten parkeerbelasting zijn iets lager. Daarentegen zijn ook de kosten lager. Per saldo worden geen grote afwijkingen verwacht.

Precariobelasting

De anderhalve meter samenleving zorgt ervoor dat terrassen uitgebreid mogen worden op gemeentelijke grond. De gemeente probeert hier zo goed mogelijk bij mee te werken. Voor de tijdelijke uitbreidingen is geen extra precariobelasting geheven. Dit zou grofweg een meeropbrengst van € 5.000 opleveren.

Oninbare vorderingen

De coronacrisis leidt ertoe dat de invorderingsmaatregelen zijn vertraagd. Dat heeft tot gevolg dat we in vergelijking met voorgaande jaren de opbrengsten later ontvangen maar ook dat lang niet alle vorderingen geïnd kunnen worden. Op basis van de laatste informatie geeft Gemeentebelastingen Amstelland aan dat waarschijnlijk 4% van de belastingvorderingen oninbaar zal worden verklaard. Voor Diemen leidt dat tot de volgende berekening:

Belastingsoort	Totaalopbrengst
OZB	€ 7 miljoen
Rioolheffing	€ 3 miljoen
Afvalstoffenheffing	€ 4 miljoen
Totaal	€ 14 miljoen

4% x € 14 miljoen levert een verwacht bedrag tot oninbaar verklaren van € 560.000 op. Standaard houden we rekening met een oninbare post van € 75.000. Per saldo € 475.000.

Een dergelijke berekening kan ook gemaakt worden voor de overige debiteuren. Met name de inkomsten van erfpacht en de verhuur van grond komen hier in beeld. Het betreft hier totaal een jaarlijkse opbrengst van ongeveer € 300.000. 5% van dit bedrag levert een verwacht oninbaar te verklaren bedrag van € 15.000 op.

Uitstel betaling dividend

De gemeente ontvangt van twee bedrijven dividend, de BNG en NV De Meerlanden. Als gevolg van de corona uitbraak en de onzekerheid over de uitwerking daarvan op de liquiditeitspositie en de verwachtingen die banken hebben omtrent de uitkering van dividend, hebben zowel de BNG als NV De Meerlanden de uitbetaling van het dividend vertraagd tot het laatste kwartaal van 2020.

Algemene uitkering

Op basis van de laatste specificatie zijn de ontvangsten van de algemene uitkering 2020 verwerkt. Dit leidt ten opzichte van de begroting tot een positief verschil van € 201.000. Dit bedrag bestaat voor € 209.000 uit effecten binnen het gemeentefonds 2020 en voor € 8.000 aan nadeel vanuit afrekeningen voorgaande jaren.

Het positieve verschil van € 209.000 voor 2020 bestaat uit de laatste financiële effecten vanuit de Decembercirculaire 2020. Omdat er na het verschijnen van deze circulaire geen bestuurlijk moment meer was om de effecten te verwerken in de begroting 2020, loopt dit effect mee in het rekeningresultaat. Het positieve verschil wordt met name veroorzaakt door extra middelen ter compensatie van coronakosten, aanpassingen in de uitkeringsfactor en hoeveelheidsverschillen in maatstaven. Gedurende het jaar wordt u als raad uitgebreid geïnformeerd in de P&C-documenten en middels informatiememo's over de effecten van de circulaire van het Rijk.

Ontwikkeling Algemene uitkering	Begroting 2020 primitief	Wijzigingen	Begroting 2020 totaal	Rekening 2020	Budget resultaat 2020
Beginstand	43.014	-	43.014	43.014	-
Uitkeringsfactor					
Accres-ontwikkeling	-	324	324	324	-
BTW-compensatiefonds	-	257	257	257	-
Uitkeringsfactor bijstelling	-	9	9	65	56
Ontwikkeling uiterkeingsbasis					
Hoeveelheidsverschillen	-	1.401	1.401	1.429	28
Ontwikkeling uitkeringsbasis	-	-278	-278	-278	-
Taakmutaties					
Correctie loon- en prijsstijging 2019 Jeugdhulp	-	-16	-16	-16	-
Ambulantisering GGZ	-	20	20	20	-
Invoering Wet verplichte GGZ (herverdeling)	-	13	13	13	-
Bbz-levensvatbaarheidsonderzoeken	-	11	11	11	-
Mobiliteitshulpmiddelen en roerende voorzieningen (nacalculatie)	-	-	-	-21	-21
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugd/WMO	-	-34	-34	-34	-
Overige taakmutaties < € 10k	-	10	10	-9	-19
Decentralisatie-uitkeringen					
Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie (DU)	-	79	79	79	-
Brede impuls combinatiefuncties/ buurtsportcoaches (DU)	126	-	126	126	-

Ontwikkeling Algemene uitkering	Begroting 2020 primitief	Wijzigingen	Begroting 2020 totaal	Rekening 2020	Budget resultaat 2020
Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	49	-	49	49	-
Gezond in de stad (DU)	71	-	71	71	-
Armoedebestrijding kinderen (DU)	130	-	130	130	-
Schulden en armoede (DU)	31	-	31	31	-
Verhoging taalniveau statushouders (DU)	33	-	33	33	-
Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	-	-14	-14	73	87
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	39	11	50	50	-
Maatschappelijke begeleiding (DU)	-	36	36	36	-
Inburgering (IU)	-	58	58	58	-
Brede aanpak dak- en thuisloosheid (DU)	-	18	18	18	-
WOZ					
WOZ-waarden	-4.790	-122	-4.912	-4.912	-
Corona compensatie					
Lagere apparaatskosten (opschalingskorting)	-	109	109	109	-
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg	-	48	48	48	-
Inhaalzorg en meerkosten WMO 2015	-	15	15	15	-
Aanvullend pakket re-integratie	-	-	-	18	18
Buurt- en dorpshuizen	-	33	33	33	-
Vrijwilligersorganisaties jeugd	-	12	12	12	-
Gemeentelijk schuldenbeleid	-	-	-	20	20
Toezicht en handhaving	-	93	93	93	-
Bijzondere bijstand	-	-	-	7	7
Continuïteit van zorg	-	-	-	25	25
Compensatie quarantainekosten	-	-	-	8	8
Precariobelasting en markt- en evenementenleges (DU)	-	34	34	34	-
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep (DU)	-	44	44	44	-
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief) (DU)	-	23	23	23	-
Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021 ivn Covid-19 (DU)	-	39	39	39	-
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting (DU)	-	264	264	264	-
Lokale culturele voorzieningen	-	81	81	81	-
Lokale culturele voorzieningen	-	82	82	82	-
Integratie-uitkeringen					
Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	-	-	-	-	-
Participatie (IU)	1.840	255	2.095	2.095	-
Voogdij/18+ (IU)	705	22	727	727	-
Totaal	41.248	2.937	44.185	44.394	209

Ongebonden belastingen

Wanneer de opbrengst van een belasting niet gebonden is aan een doel (zoals bijvoorbeeld bij rioolbelasting) dan is er sprake van 'ongebonden belastingen'. Onderstaande 'ongebonden belastingen' worden als algemeen dekkingsmiddel gezien:

Belastingen	Rekening 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 totaal	Rekening 2020	Budget resultaat 2020
Onroerende-zaakbelastingen:					
- woningen (eigenaren)	3.534	4.050	4.050	3.994	-56
- niet-woningen (eigenaren)	1.532	1.565	1.565	1.667	102
- niet-woningen (gebruikers)	1.210	1.250	1.250	1.362	112
Precariobelasting	477	475	645	642	-3
Toeristenbelasting	554	550	95	152	57
Totaal	7.308	7.890	7.605	7.818	213

In 2020 zijn extra opbrengsten precariobelasting als gevolg van bouwactiviteiten. Voor de opslag van bouw materiaal wordt gemeentegrond gebruikt. Hiervoor wordt extra precariobelasting ontvangen. De precarioheffing op leidingen is van 2022 niet meer toegestaan.

Als gevolg van de coronacrisis zijn de opbrengsten toeristenbelasting fors gedaald. Ter ondersteuning van deze branche is het tarief toeristenbelasting in 2020 alsnog met 50% verlaagd.

Voor een toelichting op de afwijkingen tussen de begrote en werkelijke bedragen verwijzen wij u naar de paragraaf 'Lokale Heffingen'.

Dividend en rentebaten van leningen

Voor een uitgebreide toelichting op de financieringsfunctie (rente en dividend) verwijzen wij u naar de paragraaf Financiering.

Het ontvangen dividend bedraagt € 109.807. Dit sluit aan bij de begroting. Enige bijzondere is dat vanwege de coronacrisis het dividend pas aan het eind van het jaar is uitgekeerd.

De lage rentestand bleef ook in 2020 voortduren. Voor kortlopende kasgeldleningen werd zelfs een negatieve rente ontvangen. De rente van langlopende leningen bedraagt in 2020 € 757.590. Begroot was € 780.000. Het totale saldo aan uitstaande langlopende leningen is in 2020 gelijk gebleven op € 45 miljoen.

Er is € 19.765 meer rente ontvangen aan uitstaande geldleningen. Dit komt voornamelijk door de rente die we ontvangen van het SVn. Bij het SVn staat een banksaldo vanwege de verstrekking van starters- en duurzaamheidsleningen.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Ieder jaar laat de gemeente Diemen door een externe fiscalist de Vennootschapsbelasting (Vpb) toetsen. Met name binnen grondexploitatie kan de Vpb een belangrijke rol spelen. In de meerjarenprognose grondexploitatie wordt jaarlijks een quick scan opgenomen om de Vpb-positie van de grondexploitatie in beeld te krijgen. Deze scan wordt door de fiscale adviseur getoetst en vindt u terug in de 'Meerjarenprognose grondexploitatie 2020'.

Doordat in het verleden veel kosten zijn gemaakt voor de bodemsanering binnen grondexploitatie Plantage De Sniep leidt dat tot een forse tekort op de grondexploitatie. Positief effect hiervan is dat nu binnen alle grondexploitaties geen 'winst' wordt gemaakt en dus tot op heden geen Vpb-afdracht noodzakelijk is.

In 2018 heeft de Belastingdienst een brief gestuurd waarin zij aangeven dat ze een aangiftebiljet wenst te ontvangen voor de aangifte vennootschapsbelasting. De Belastingdienst concludeert in zijn algemeenheid dat ten aanzien van gemeenten redelijke vermoedens bestaan dat sprake is van belastingplicht en dat dat ook geldt voor de gemeente Diemen.

Op grond van artikel 6 Algemene Wet inzake Rijksbelastingen heeft de inspecteur besloten over te gaan tot 'uitreiking' van een aangiftebiljet.

Vermoeden bestaat dat bij de volgende activiteiten een belastingplicht ontstaat:

- het ophalen van bedrijfsafval;
- de verkoop van reststoffen voortkomend uit de activiteit inzameling van huishoudelijk afval (hierover loopt overleg met de Nederlandse Vereniging van Reinigingsdiensten). De impact van de tussenkomst een tussenschakel, zoals bijvoorbeeld Rova, is eveneens onderwerp van gesprek;
- het geven van gelegenheid van reclame-uitingen voortvloeiend uit privaatrechtelijke (concessie) overeenkomsten;
- de uitgifte van leningen.

Onze fiscale adviseur heeft voor Diemen onderzocht of bovenstaande activiteiten leiden tot een belastingplicht. Het blijkt dat met name de concessieovereenkomsten voor de uiting van reclame voor Diemen relevant is. Ondanks dat wij het op voorhand niet eens zijn met de aanslagoplegging hebben we in 2020 over de jaren 2018, 2019 en 2020 voorlopige aanslagen ingediend. Totaal voor een bedrag van € 83.820. Dit om naheffingsrente (8%) uit te sluiten. Deze uitgaven waren niet geraamd.

Na de definitieve aanslagbeschikking van de Belastingdienst kunnen we in bezwaar en beroep. Tegen de aangifte 2016 is inmiddels bezwaar aangetekend.

Saldo financieringsfunctie

Voor het overzicht van het verloop van het saldo van de financieringsfunctie verwijzen we naar paragraaf Financiering.

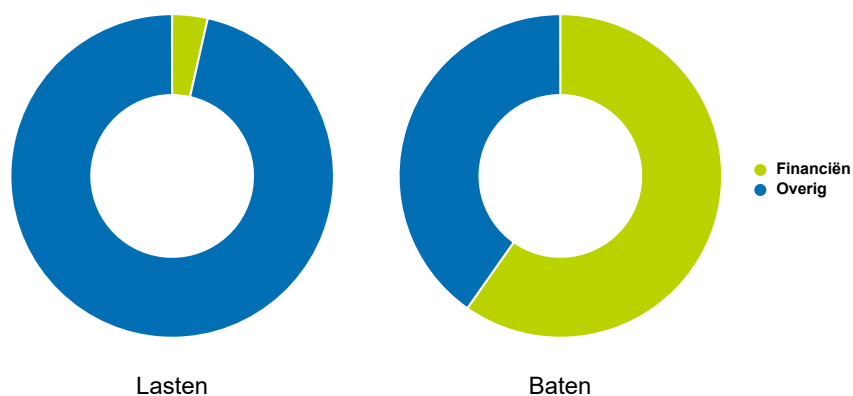
Onvoorzien

Jaarlijks nemen we in de begroting een stelpost op voor incidentele onvoorziene uitgaven. De hoogte van de stelpost bedraagt € 51.000. In 2020 is in de 2^e kwartaalbrief een beroep gedaan op de stelpost voor de werkzaamheden van het Koers op Initiatief (KOI) crisisteam. Het crisisteam faciliteert en stimuleert maatschappelijke initiatieven.

Wat heeft het gekost?

Financiën	Rekening 2019	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 totaal	Rekening 2020	Budget resultaat 2020
Structurele lasten	-1.414	-1.634	-2.830	-2.900	-71
Structurele baten	47.622	49.388	53.454	53.820	366
Toevoegingen aan reserves	-378	-300	-300	-300	-
Onttrekkingen aan reserves	378	-	566	566	-
Saldo structureel	46.208	47.454	50.890	51.186	296
Incidentele lasten	-	-	-80	-80	-
Incidentele baten	-	135	1.051	1.212	161
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-	135	971	1.132	161
Saldo van de baten en lasten	46.208	47.589	51.861	52.318	457

Lasten en baten

Wat heeft corona gekost?

Omschrijving	Begroting 2020	Rekening 2020
Versoepeling invorderingsbeleid	-	-
Rijksmiddelen coronamaatregelen	1.020	1.096
Lagere belastingopbrengsten:		
- toeristenbelasting	-470	-413
- marktgelden		-10
- parkeerbelasting	-	-
- precariobelasting	-5	-5
Meer oninbare vorderingen:		
- belastingvorderingen	-475	-475
- overige vorderingen	-15	-15
Uitstel betaling dividend	-	-

Omschrijving	Begroting 2020	Rekening 2020
Aanvullende bijdragen uitvoeringskosten (Gemeentebelastingen Amstelland & Duo+)	-25	-11
Totaal	30	167

Over te hevelen budgetten

Binnen dit programma zijn er geen over te hevelen budgetten.

Investerings

Er zijn geen investeringen binnen dit programma.